Resultaten
Peilingen Inwonerspanel coronatijd

januari 2021 en juli 2020

Kenniscentrum - Afdeling Strategie & Regie

februari 2021

OPZET EN RESPONS

In juli 2020 is een peiling uitgevoerd onder het Inwonerspanel van de gemeente Ede over de invloed van corona op het (dagelijks) leven van inwoners en over hun verwachtingen voor de toekomst. In januari 2021 is nogmaals een peiling uitgevoerd onder het Inwonerspanel met dezelfde vragenlijst. Beide peilingen zijn bovendien ingevuld door grotendeels dezelfde respondenten. Dat maakt het mogelijk veranderingen in beeld te brengen in de gemoedstoestand van inwoners, de impact van de coronamaatregelen op verschillende levensdomeinen en toekomstverwachtingen.

Hierbij moet in ogenschouw worden genomen dat de situatie in juli 2020 wezenlijk anders was dan de situatie in januari 2021. Het aantal coronabesmettingen en ziekenhuisopnames lag op een zeer laag niveau en per 1 juli 2020 was net een groot aantal coronamaatregelen versoepeld. In januari 2021 was echter een strenge lockdown van kracht, vanwege een langdurige periode van hoge aantallen coronabesmettingen en ziekenhuisopnames, in combinatie met onzekerheid over de invloed van nieuwe besmettelijker varianten van het coronavirus. Tegelijkertijd is in januari 2021 gestart met vaccineren en is de verwachting dat in de loop van 2021 (minimaal) een groot deel van de Nederlandse bevolking zal zijn gevaccineerd.
Deze rapportage bevat een overzicht van de resultaten van beide peilingen in de vorm van vergelijkende grafieken, met daarbij een beknopte beschrijving van de belangrijkste bevindingen.

RESPONS EN SAMENSTELLING INWONERSPANEL

Het Inwonerspanel van de gemeente bestaat uit circa 1.500 inwoners die zichzelf hebben aangemeld om enkele keren per jaar een digitale vragenlijst van de gemeente Ede in te vullen. De vragenlijst over de coronatijd die in januari 2021 is uitgevoerd, is door 1.363 panelleden ingevuld. In juli 2020 vulden 1.331 panelleden de vragenlijst in.

Het Inwonerspanel vormt een dwarsdoorsnede van de Edese samenleving, maar is geen representatieve afspiegeling van de bevolking van de gemeente Ede. Mannen, 65-plussers, hoog opgeleiden en inwoners van Ede-stad zijn oververtegenwoordigd en het panel telt relatief heel weinig jongeren. Hoewel het panel niet geheel representatief is voor de Edese bevolking, geven de resultaten van de peilingen een goed beeld van de publieke opinie.

1. PERSOONLIJKE SITUATIE

1.1. Tevredenheid met het leven

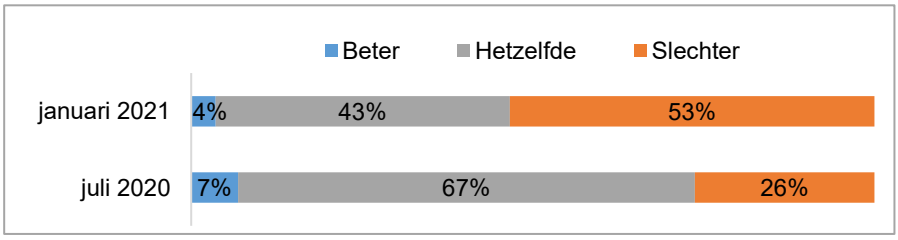
- Panelleden zijn in januari 2021 aanzienlijk minder tevreden met hun leven dan in juli 2020. Zij geven gemiddeld een rapportcijfer 7,4, terwijl dat in juli 2020 een 7,8 was. Eén op de vijf panelleden geeft een rapportcijfer 6 of lager. In juli 2020 was dat nog één op de tien.
- Jongeren zijn het minst tevreden (7,0) en 75-plussers het meest tevreden (7,6). De grootste afname in tevredenheid is te zien bij 30 tot 45-jarigen; een daling van een 7,9 naar een 7,2 gemiddeld.
- Ruim de helft van de panelleden geeft aan dat hun score over de tevredenheid met het leven slechter is dan vóór de coronatijd; een verdubbeling ten opzichte van juli 2020.

Rapportcijfer tevredenheid met het leven *(alle panelleden)*:

januari 2021: **7,4**

juli 2020: **7,8**

Is deze score beter, hetzelfde of slechter dan vóór de coronatijd?

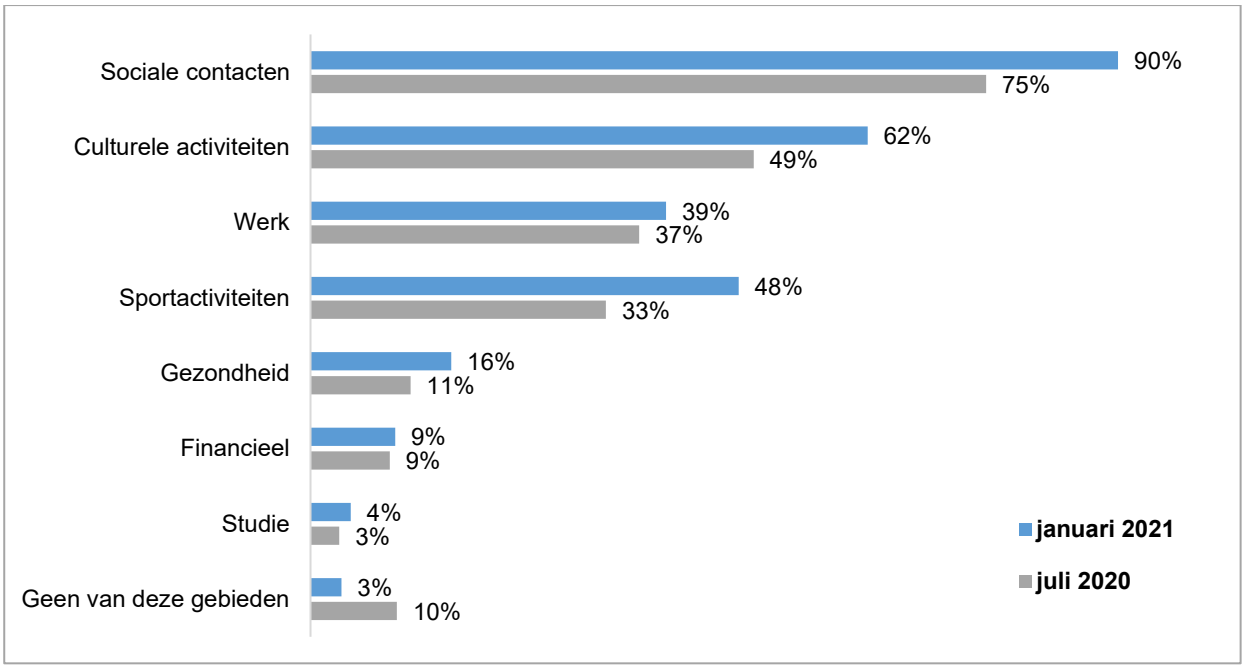

- Panelleden met een lage tevredenheidsscore (rapportcijfer 6 of lager), geven aan dat hun leven op veel gebieden in negatieve zin veranderd is, vooral op het gebied van gezondheid, financiën en in enige mate op het gebied van werk/studie. Zij maken zich ook aanzienlijk meer zorgen over deze onderwerpen dan panelleden met een hoge tevredenheidsscore (rapportcijfer 7 of hoger).
- Van de panelleden met een lage tevredenheidsscore maakt 29 procent zich veel zorgen over de gezondheid van zichzelf of gezinsleden, ruim drie keer zoveel als panelleden met een hoge tevredenheidsscore. Over werk/studie maakt 15 procent zich veel zorgen over en nog eens 37 procent enige zorgen. Van de panelleden met een hoge tevredenheidsscore maakt 3 procent zich veel en 20 procent zich enige zorgen.

1.2. Veranderingen in coronatijd

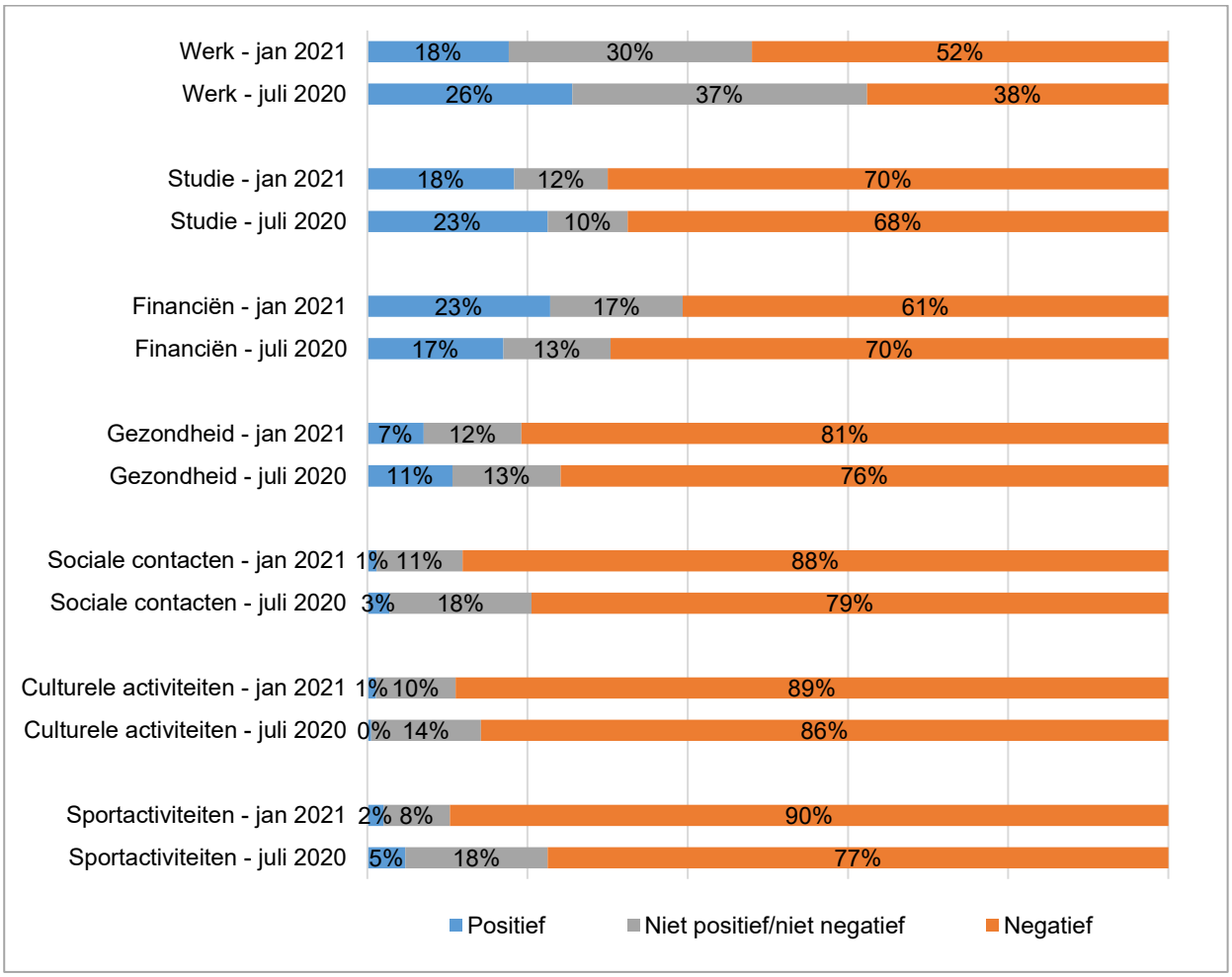
- Corona grijpt in op veel gebieden van het (dagelijks) leven van mensen, het sterkst op sociale contacten, culturele activiteiten, sport en werk. Eén op de acht panelleden ervaart ook veranderingen op het gebied van gezondheid en één op de tien in hun financiële situatie. Verreweg de meeste panelleden ervaren de veranderingen als negatief.
- 90 procent van de panelleden geeft aan dat hun leven veranderd is op het gebied van sociale contacten, meer nog dan in juli 2020, toen dat gold voor 75 procent. Ook op het terrein van culturele en sportactiviteiten ervaren aanzienlijk meer panelleden veranderingen dan in juli 2020, toen een aantal maatregelen net versoepeld was. Veranderingen op het gebied van werk zijn vrijwel onveranderd, maar spelen nog steeds een rol voor een aanzienlijke groep panelleden. Overigens ervaart één op de vijf van deze groep de verandering op het gebied van werk als positief.
- Opvallend is dat bijna een kwart van de panelleden aangeeft dat hun financiële situatie in positieve zin veranderd is sinds de coronatijd, meer nog dan in juli 2020 toen dat voor 17 procent gold.

Is uw leven op één of meer van de volgende gebieden nu anders dan vóór coronatijd?
(U kunt meer dan één antwoord geven)

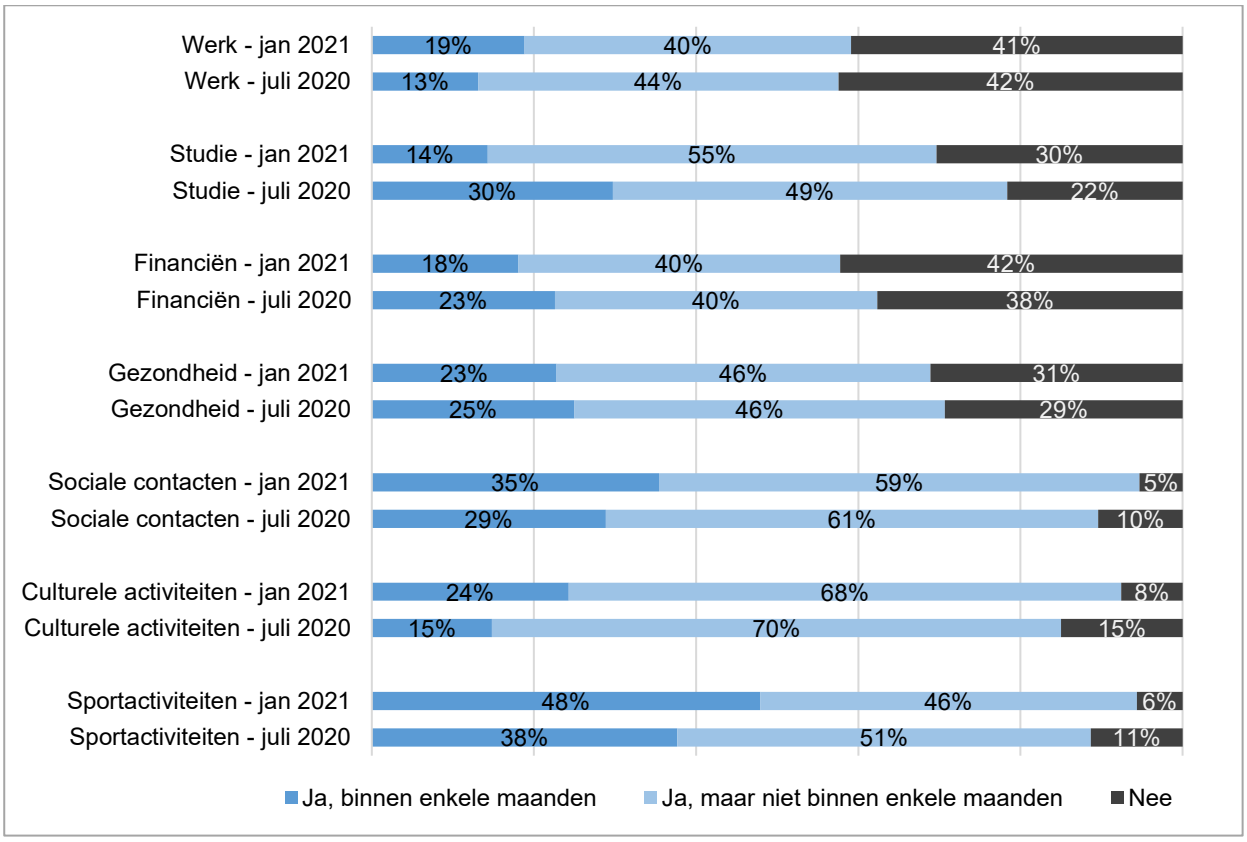

- Ruim de helft van de panelleden van wie de werksituatie veranderd is, verwacht dat zijn/haar werksituatie op termijn weer wordt zoals vóór de coronatijd, al verwacht een groot deel dat niet binnen enkele maanden. Op het gebied van studie verwacht 70 procent dat de situatie weer wordt zoals vóór corona, maar ook pas op langere termijn.
- Bijna een derde van de panelleden die een negatieve verandering op het gebied van gezondheid ervaren, verwacht dat dit blijvend zal zijn. Van de beperkte groep panelleden die een negatieve verandering in hun financiële situatie ervaren, denkt bijna de helft dat deze verandering blijvend zal zijn.
- Bijna alle panelleden verwachten dat de veranderingen op het vlak van sociale contacten, culturele en sportactiviteiten slechts tijdelijk zijn. Wel verwacht een meerderheid dat dit voor wat betreft sociale contacten en culturele activiteiten nog langer dan enkele maanden zal duren. Alleen op het gebied van sport is men positiever gestemd; de helft verwacht dat dit binnen enkele maanden weer wordt zoals voorheen.
- Opvallend is dat in januari 2021 meer panelleden dan juli 2020 verwachten dat de situatie op het gebied van sociale contacten, culturele en sportactiviteiten weer wordt zoals vóór de coronatijd. In juli 2020 dacht nog (ruim) een tiende dat veranderingen definitief zouden zijn en in januari 2021 circa 5 procent. Dat komt vermoedelijk door de hoopvolle ontwikkelingen op het gebied van vaccinatie in Nederland.

Ervaart u de verandering(en) op de volgende gebieden als positief of negatief?

Verwacht u dat uw situatie op de volgende gebieden weer wordt zoals vóór de coronatijd?

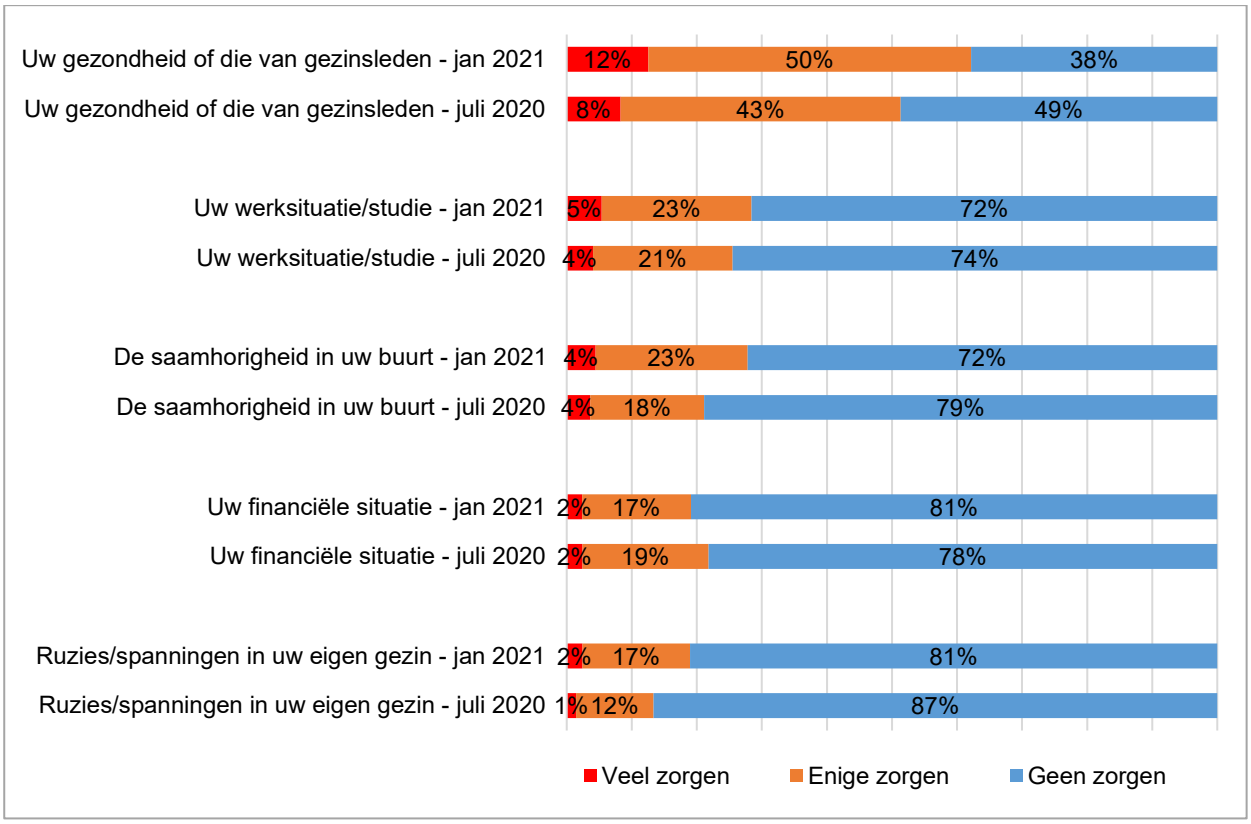

2. ZORGEN EN (POSITIEVE) VERANDERINGEN

2.1. Zorgen

- De bezorgdheid onder panelleden over hun eigen gezondheid of die van gezinsleden is toegenomen sinds juli 2020. 62 procent maakt zich zorgen (12 procent veel en 50 procent enige zorgen). In juli gold dat voor de helft van de panelleden.
- Ruim een kwart van de panelleden maakt zich zorgen over werk/studie en over de saamhorigheid in de buurt. Deze zorgen zijn iets groter dan in juli 2020. Bezorgdheid over financiën is een fractie gedaald.

Maakt u zich op dit moment zorgen over de volgende onderwerpen?

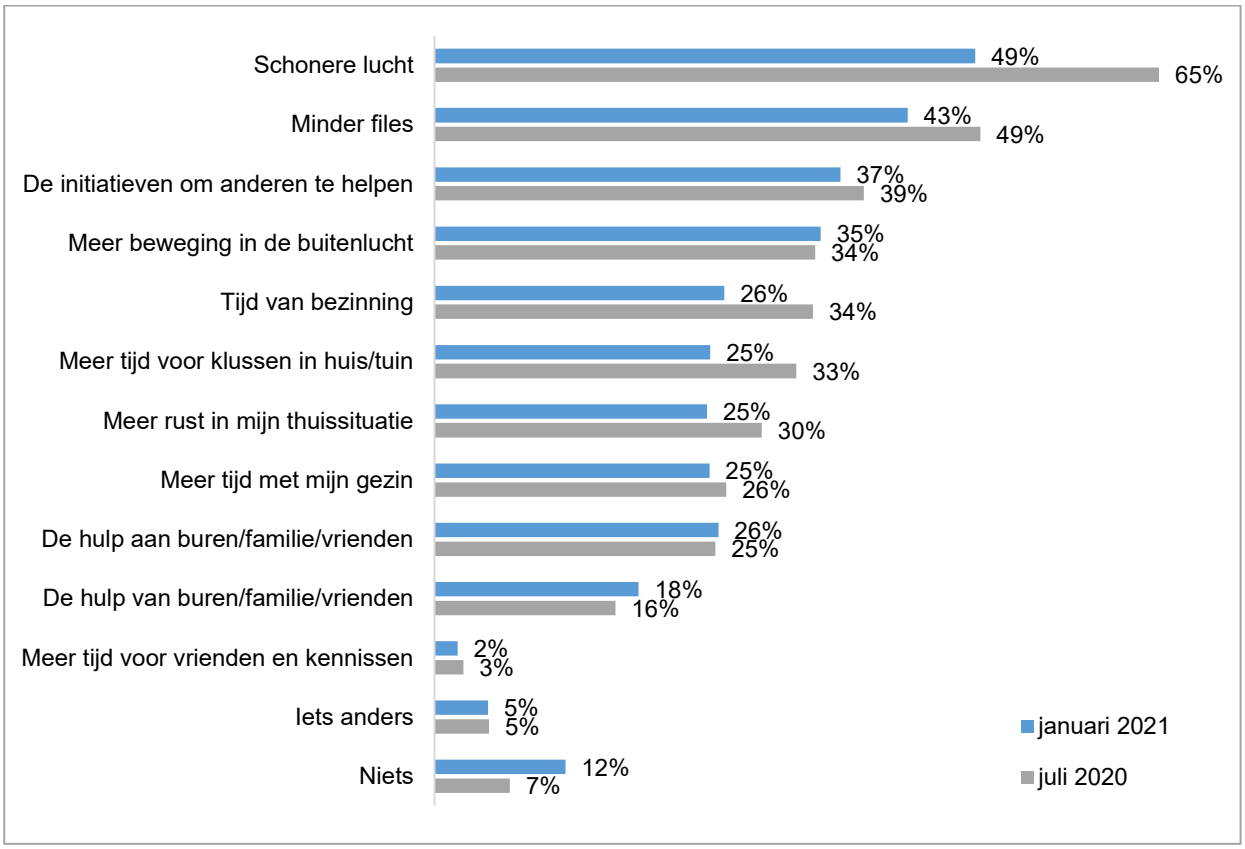

- Eén op de vijf panelleden maakt zich (enige) zorgen over ruzies/spanningen in het eigen gezin. Dat is meer dan in juli 2020, toen 13 procent zich (enige) zorgen maakte. Van de panelleden met een gezin met thuiswonende kinderen maakt bijna een derde zich zorgen over ruzies/spanningen (4 procent veel en 27 procent enige zorgen).

2.2. Positieve punten

- 88 procent van de panelleden ziet ook positieve punten in de coronatijd; in juli 2020 was dat 93 procent.
- Meest genoemd zijn schonere lucht, minder files, initiatieven om anderen te helpen en meer beweging in de buitenlucht. Een kwart noemt meer tijd, rust en aandacht voor zichzelf en gezin en hulp aan buren, familie, vrienden. Voor de meeste punten geldt echter dat ze minder vaak genoemd zijn dan in juli 2020. De grafiek op de volgende pagina bevat alle positieve elementen.

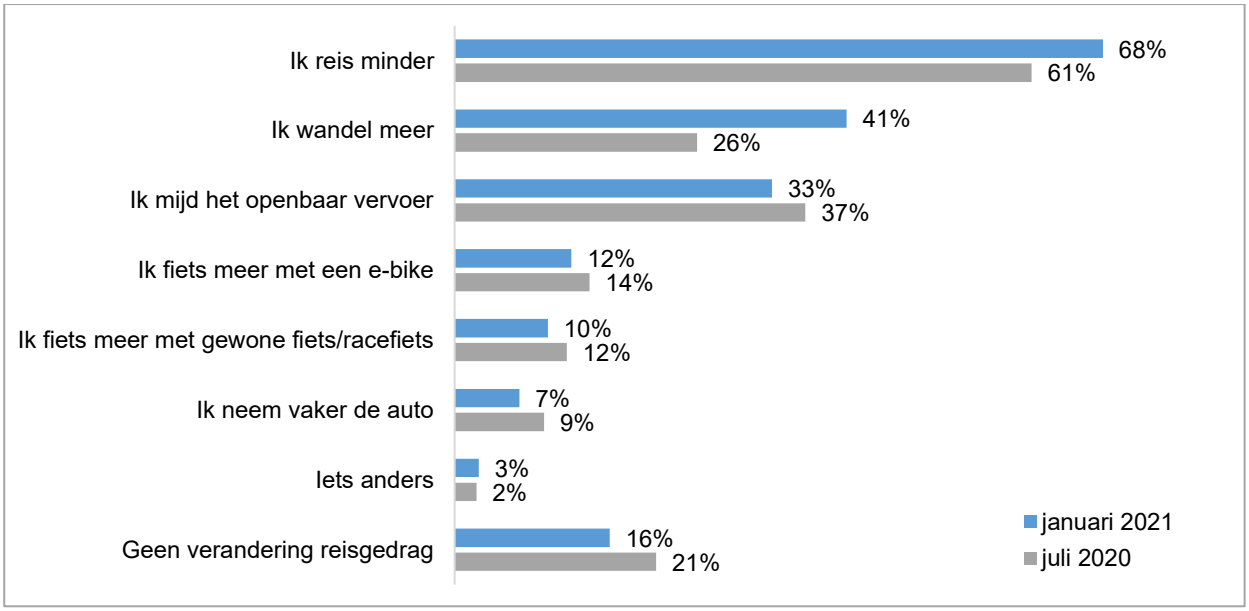
Wat ervaart u als positief in de coronatijd? (*U kunt meer dan één antwoord geven)*

2.3. Reisgedrag en lokale activiteiten

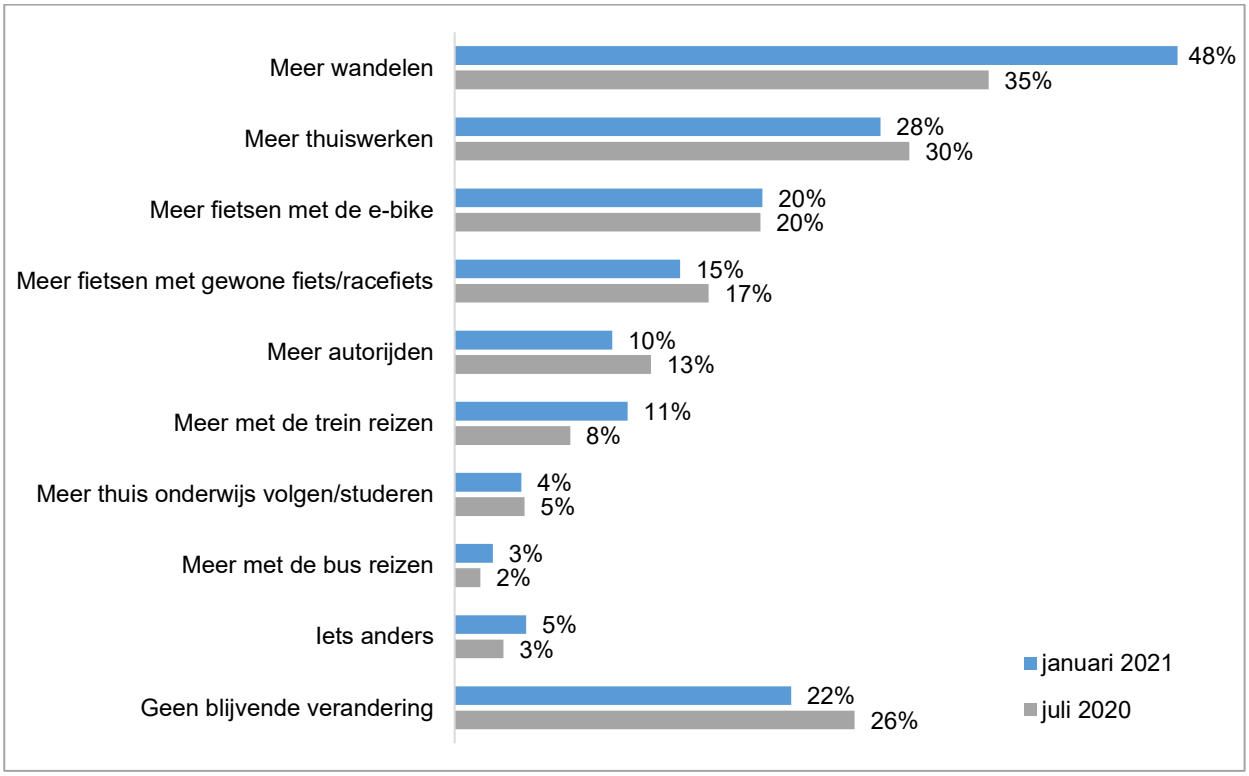
- 84 procent van de panelleden zegt dat het reisgedrag is veranderd in de coronatijd, iets meer dan in juli 2020. Ruim twee derde geeft aan minder te reizen dan vóór de coronatijd.
- Het aandeel panelleden dat meer wandelt, is fors toegenomen; van 26 procent in juli 2020 naar 41 procent in januari 2021. De toename geldt voor panelleden van alle leeftijden. Het aandeel panelleden dat zegt meer te fietsen en auto te rijden ligt een fractie lager dan in juli 2020.

Is er iets in uw reisgedrag veranderd sinds de start van de coronatijd?

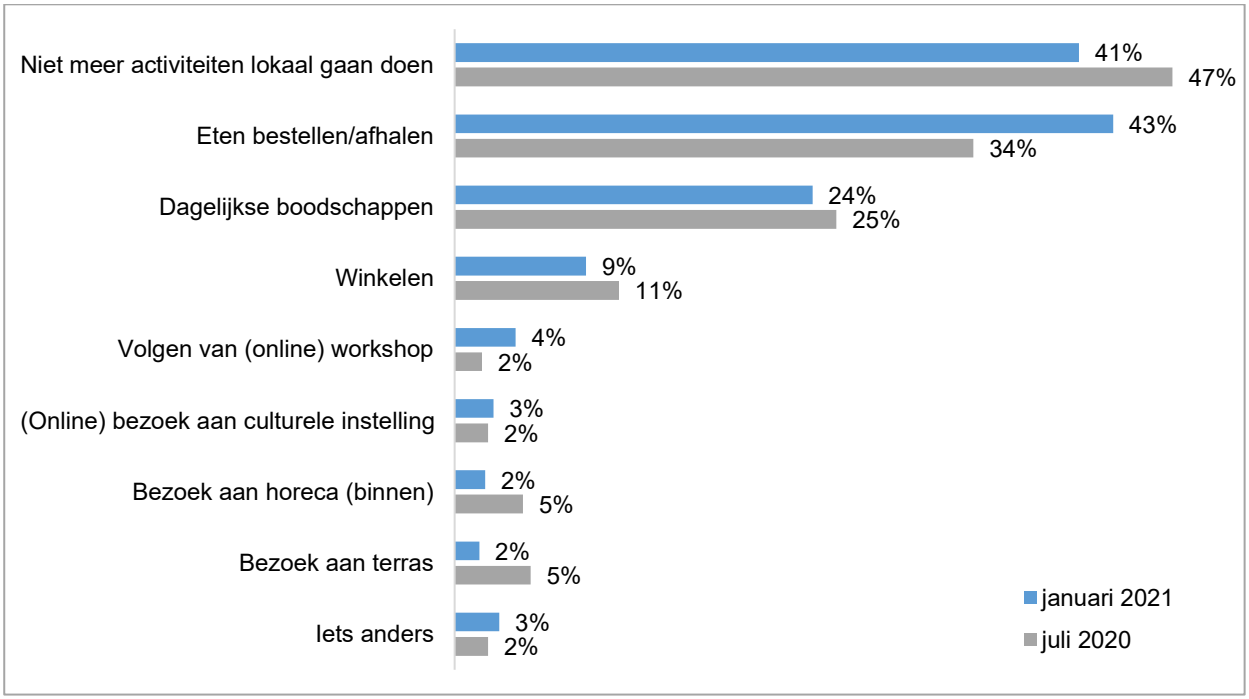
- De helft van de panelleden verwacht ook in de nabije toekomst meer te (blijven) wandelen. In juli 2020 gold dat nog voor ruim een derde van de panelleden. Een kwart denkt meer te (blijven) fietsen.
- Ruim een kwart van de panelleden voorziet meer thuis te (blijven) werken. Voor de meeste andere aanpassingen in het reisgedrag verwacht een klein aandeel panelleden dat veranderingen blijvend zijn. Ruim een vijfde van de panelleden verwacht op geen enkel vlak een blijvende verandering.

Verwacht u één of meer van de volgende zaken in de nabije toekomst meer te (blijven) doen?

- Een ruime meerderheid van de panelleden doet sinds de start van de coronatijd meer activiteiten lokaal (binnen de gemeente Ede), iets meer dan in juli 2020. Vooral het bestellen/afhalen van eten is fors toegenomen; van 34 procent van de panelleden in juli 2020 naar 43 procent in januari 2021. Panelleden uit de dorpen zijn iets meer lokaal boodschappen gaan doen en lokaal gaan winkelen dan voorheen.

Bent u sinds de start van de coronatijd de volgende activiteiten meer lokaal (binnen Ede) gaan doen?

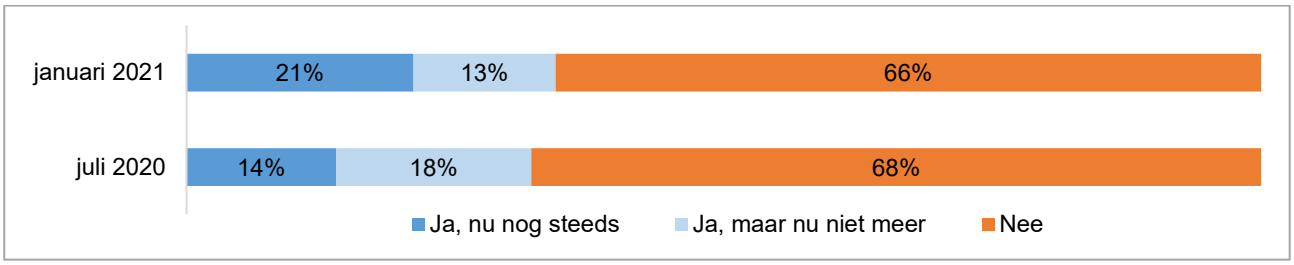

3. HULP EN ONDERSTEUNING

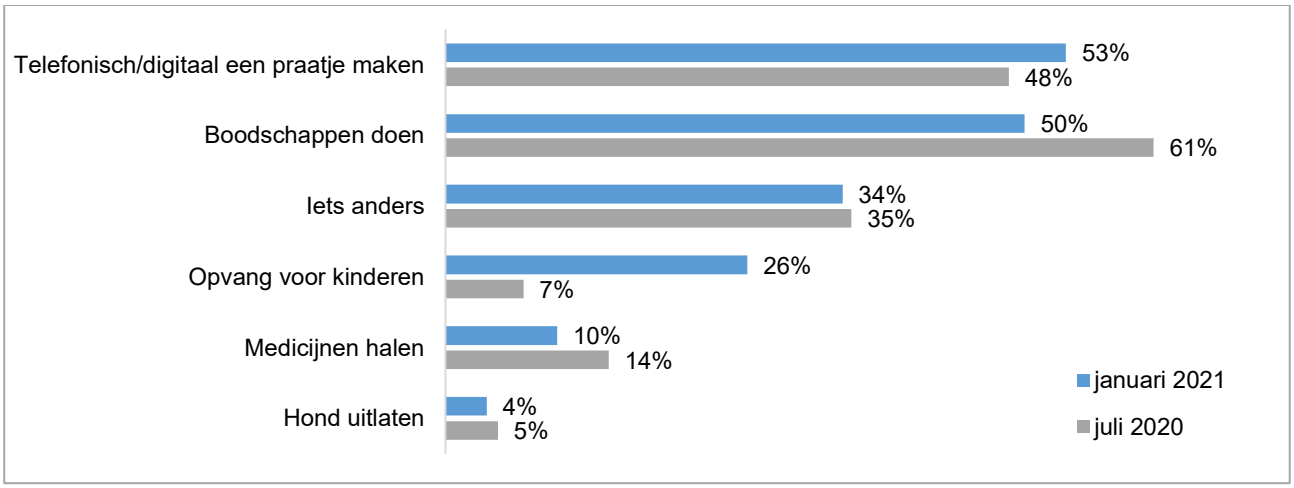
3.1. Hulp en ondersteuning

- Een derde van de panelleden heeft zich ingezet voor andere mensen in hun omgeving die het moeilijk hadden/hebben door de coronatijd, of doet dat nog steeds. De meest voorkomende vormen van hulp zijn nog steeds telefonisch of digitaal een praatje maken en boodschappen doen. Panelleden doen minder vaak boodschappen voor anderen dan tijdens de eerste lockdown en bieden vaker een luisterend oor.
- Een kwart van de panelleden geeft in januari 2021 aan kinderen op te vangen, aanzienlijk meer dan in juli 2020. Dat kan verklaard worden door de sluiting van de scholen en kinderopvang in januari 2021.
- Een derde van de panelleden geeft andere hulp, vooral eten koken, klusjes in huis, bezoekjes, wandelen en administratieve hulp. Enkele panelleden noemen ook persoonlijke verzorging en financiële steun.

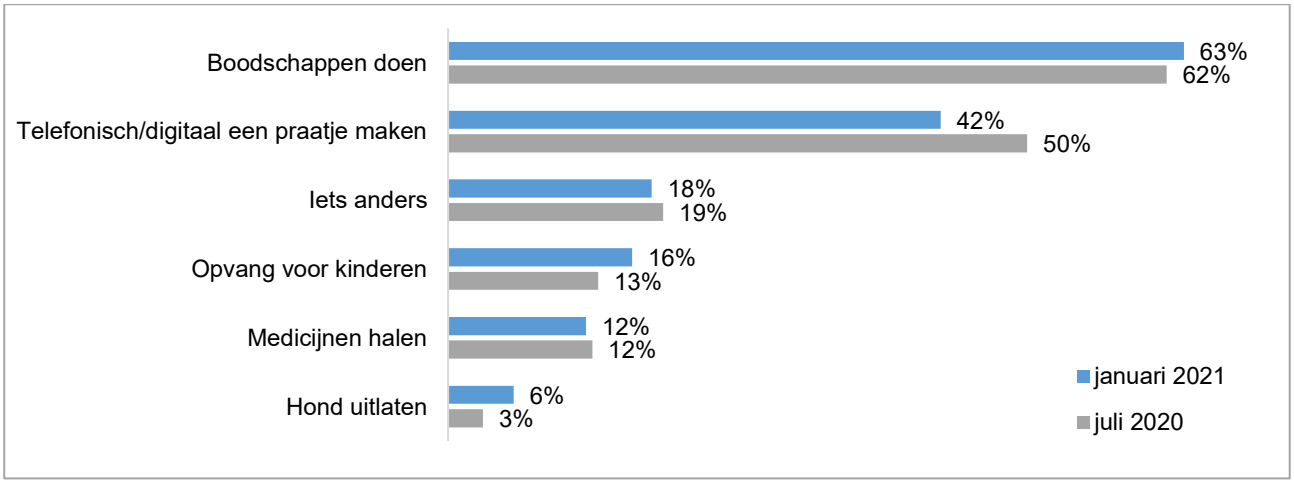
Heeft u sinds de start van de coronatijd meer of andere hulp gegeven aan mensen in uw directe omgeving die het moeilijk hadden/hebben door de coronatijd?
We bedoelen hier méér of andere hulp dan de hulp die u ook al vóór de coronatijd gaf (zoals mantelzorg).

Welke hulp geeft u?
(*U kunt meer dan één antwoord geven)*

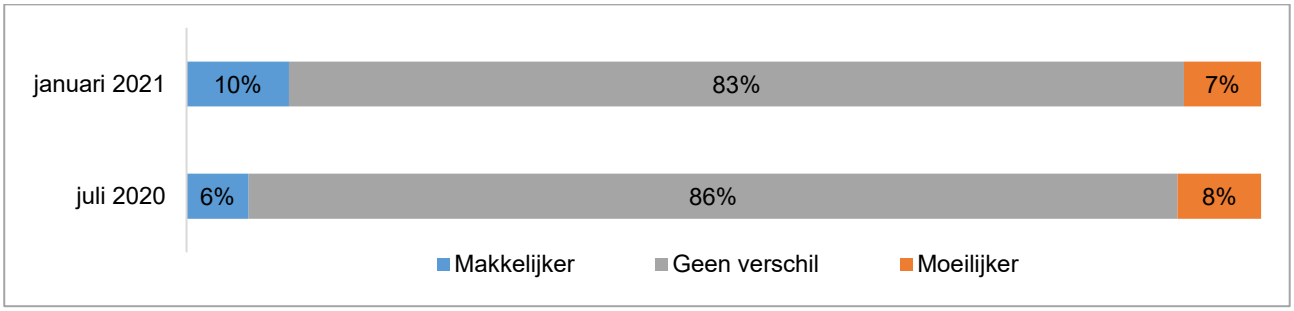

Welke hulp heeft u gegeven?
(*U kunt meer dan één antwoord geven)*

3.2. Financiële problemen

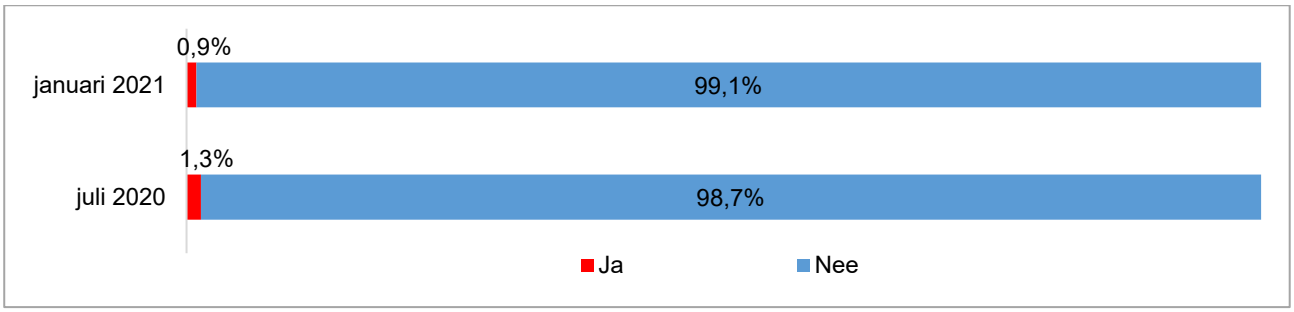
- 7 procent van de panelleden geeft aan moeilijker financieel rond te kunnen komen door de coronacrisis, ongeveer evenveel als in juli 2020. Circa 1 procent kampt met betalingsachterstanden en zegt financiële hulp nodig te hebben vanwege de coronacrisis. Circa 0,5 procent geeft aan hulp nodig te hebben, maar deze niet te krijgen.
- Opvallend is dat meer panelleden dan in juli 2020 zeggen dat zij makkelijker rond kunnen komen. Zowel makkelijker rondkomen als moeilijker komt voor bij verschillende leeftijdsgroepen en typen huishoudens.

Is het voor uw huishouden door de coronacrisis makkelijker of moeilijker om financieel rond te komen?

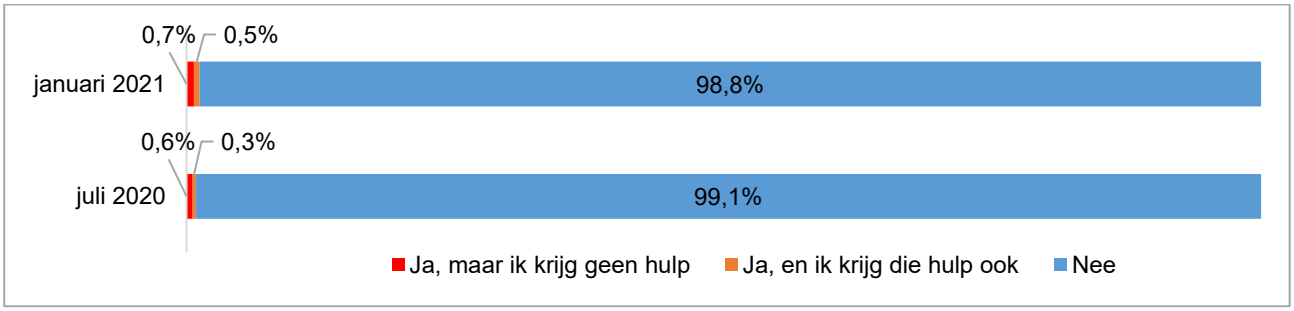

- Op basis van de peilingen onder het Inwonerspanel blijkt niet dat bepaalde groepen sterker worden getroffen dan andere groepen, behalve dat het vooral om panelleden jonger dan 65 gaat. Van de 65-plussers zegt 90 procent geen verschil te ervaren in het kunnen rondkomen en heeft slechts een enkeling betalingsachterstanden of financiële hulp nodig.

Heeft uw huishouden door de coronacrisis meer achterstanden bij het betalen van rekeningen (zoals huur, zorgverzekering, energie, abonnementen) of meer schulden?

Heeft uw huishouden door de coronacrisis hulp nodig op financieel gebied?
Bijvoorbeeld hulp bij het afbetalen van schulden.

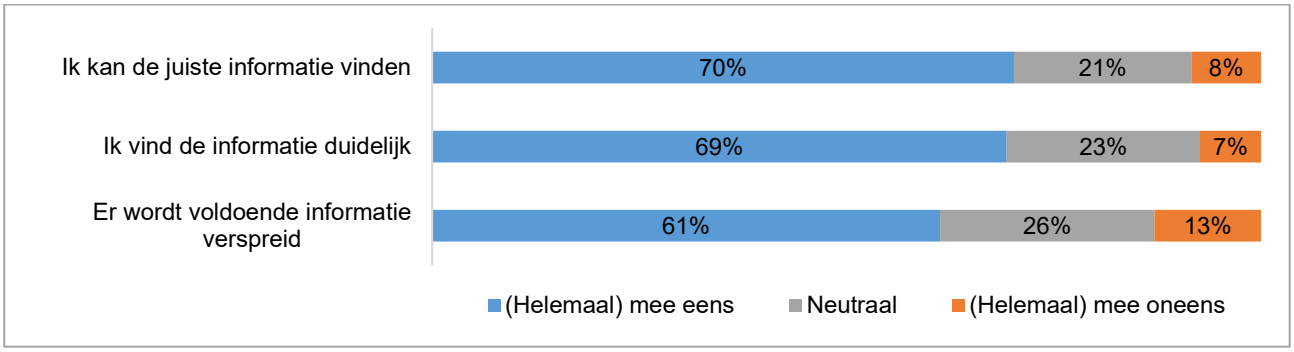

4. INFORMATIEVOORZIENING EN OPMERKINGEN PANELLEDEN

4.1. Informatie van de gemeente Ede

- Ruim twee derde van de panelleden kan de juiste informatie vinden over het coronavirus en de coronacrisis en vindt deze informatie duidelijk. Ruim een vijfde van de panelleden oordeelt neutraal en minder dan één op de tien panelleden vindt de informatie onvindbaar en/of onduidelijk. Panelleden zijn iets kritischer over de hoeveelheid informatie die de gemeente verspreidt. Ruim een tiende is ontevreden en een kwart oordeelt neutraal.
- Het oordeel over de informatievoorziening is vrijwel onveranderd vergeleken met de peiling in juli 2020.

Wat vindt u van de informatievoorziening door de gemeente Ede over het coronavirus en de coronacrisis? *Denk aan informatie via regionale en lokale tv, kranten, radio, internet, sociale media en op de gemeentelijke website.*

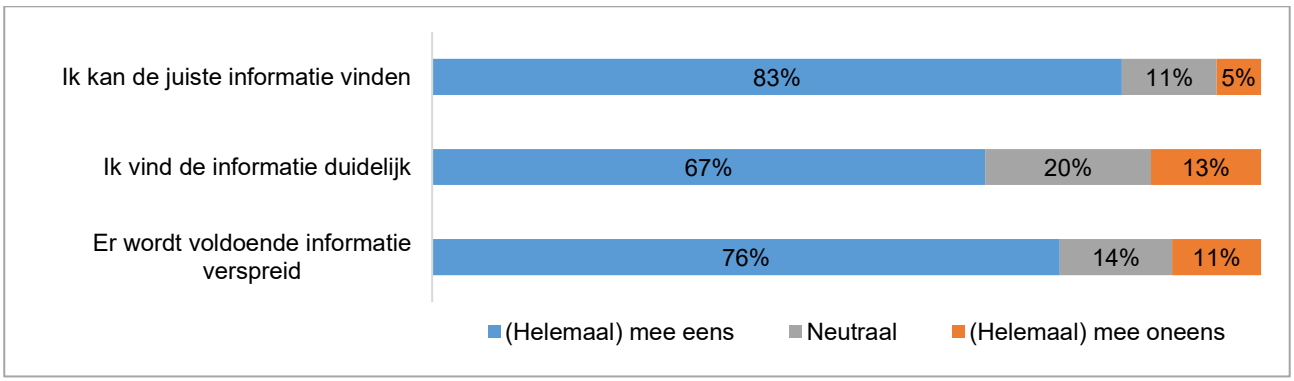

- 15 procent van de panelleden heeft opmerkingen of tips over de informatievoorziening door de gemeente Ede. Veel panelleden geven aan vooral de landelijke media en overheidswebsites te volgen en te raadplegen voor informatie over corona. Ook geven zeggen velen nooit specifieke lokale informatie te hebben gezien, gehoord of ontvangen. Een aantal panelleden suggereert meer aandacht in Ede Stad, of via huis-aan-huis folders. Geregeld wordt genoemd dat maatregelen onbegrijpelijk zijn of berichtgeving via verschillende kanalen/media tegenstrijdig. Sommige panelleden zouden graag meer informatie willen over vaccinatie, lokale besmettingen / brandhaarden en informatie voor anderstaligen.

4.2. Informatie in het algemeen

- Net als in juli 2020 is het oordeel over de informatievoorziening over het coronavirus en de coronacrisis in het algemeen positiever dan over de informatievoorziening door de gemeente Ede. Vermoedelijke verklaring is dat de meeste maatregelen landelijk worden genomen en gecommuniceerd.
- Ruim vier vijfde van de panelleden kan de juiste informatie vinden en drie kwart vindt er voldoende informatie wordt verspreid. Een relatief groot aandeel is niet tevreden over de duidelijkheid van de informatie. 13 procent vindt de informatie onduidelijk en 20 procent oordeelt neutraal.
- Vergeleken met de peiling in juli 2020 is de mening over de informatievoorziening in het algemeen een fractie kritischer geworden.

Wat vindt u in het algemeen van de informatievoorziening over het coronavirus en de coronacrisis?
Denk aan informatie via landelijke tv, kranten, radio, internet, sociale media en op websites.

4.3. Suggesties en opmerkingen panelleden

Aan het einde van de vragenlijst konden panelleden opmerkingen en suggesties over corona / de coronatijd invullen. Ruim 130 panelleden (10 procent van de respondenten) heeft iets ingevuld. Deze opmerkingen en suggesties gaan vooral over enkele thema's. De opmerkingen zijn samengevat hieronder weergegeven.

Maatregelen en handhaving

- Een deel van de opmerkingen gaat over betere handhaving van de bestaande coronamaatregelen en het strenger optreden tegen overtreders.
- Een aantal panelleden roept medebewoners op tot een betere naleving van de maatregelen. Sommige panelleden uiten hun frustratie dat een deel van de bevolking dat onvoldoende doet.
- De oproep de scholen zo snel mogelijk weer te openen is een aantal keer genoemd.
- Een aantal panelleden vindt de avondklok een te zware maatregel, die vooral schadelijk is voor mensen die weinig sociale contacten hebben.
- Enkele opmerkingen gaan over de ergernis over grote aantallen recreanten in het buitengebied, die zich lang niet altijd aan de regels houden.

Informatievoorziening

- Een groot aantal opmerkingen gaat over de grote hoeveelheid en diversiteit aan corona-informatie, meningen en discussies over beleid en maatregelen. Daarbij mist een aantal panelleden duidelijke informatie door 'echte' deskundigen / wetenschap. Aan de andere kant vragen enkele panelleden aandacht voor afwijkende meningen die tegen de 'mainstream-informatie' in gaan en aandacht voor alternatieve, creatieve, soms ook maatwerkoplossingen voor bepaalde groepen inwoners of sectoren.
- Een aantal panelleden pleit in verschillende bewoordingen voor een eerlijker informatievoorziening door de Rijksoverheid, ook over verkeerde inschattingen, of over keuzes die ongewenste gevolgen hebben. En daarbij ook eerlijk vertellen dat keuzes soms (mede) politiek gedreven zijn.
- Een aantal panelleden stoort zich aan de hoeveelheid negatieve berichtgeving en vraagt meer aandacht voor positieve ontwikkelingen en voor talrijke positieve initiatieven die zijn ondernomen.
- Enkele keren genoemd is de suggestie meer/betere informatie beschikbaar te stellen voor anderstaligen.

Aandacht voor kwetsbare inwoners en voor perspectief lange termijn

- Een aantal panelleden vraagt aandacht voor kwetsbare inwoners. Zoals mensen die in de financiële problemen komen, hun werk verliezen, spanningen thuis ervaren.
- Ook wordt opgeroepen meer aandacht te besteden aan het perspectief voor de samenleving ná corona en voor de strategie om de (lange termijn) gevolgen van de coronapandemie aan te pakken.
- Enkele panelleden roepen op tot meer creativiteit bij het vinden van oplossingen en meer maatwerk.

Tevredenheid en complimenten

- Een aantal inwoners geeft aan zich eens te meer gelukkig te prijzen met de mooie groene woonomgeving in Ede, met volop ruimte om buiten te recreëren.
- Enkele panelleden spreken hun waardering uit voor de gemeentelijke organisatie en voor het bestuur voor hun optreden tijdens deze moeilijke en complexe coronatijd.

Overige thema's die enkele keren genoemd zijn

- Aandacht voor mensen in vitale beroepen die vaak extra onder druk staan in deze coronatijd en aandacht voor de gevolgen hiervan voor hun werk- en thuissituatie.
- Niet alleen aandacht voor fysieke gezondheid van mensen, maar ook voor de psychische gevolgen,
- Kijk wat de gemeente aanvullend kan doen aan ondersteuning van ondernemers in getroffen sectoren.
- Maak beter duidelijk waar inwoners terecht kunnen met vragen aan de gemeente die te maken hebben met corona(maatregelen). Zorg ook voor goede afhandeling van vragen van inwoners.